

Οι βολιδοσκοπήσεις στο Eurogroup και οι προτροπές για «λειτουργική» κυβέρνηση

Η ωμή ρεάλ πολιτική της Ανγκελα Μέρκελ

Τι κρύβουν οι «σκέψεις» του Βερολίνου για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος

ΒΕΡΟΛΙΝΟ, ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ
ΝΙΚΟΣ ΧΕΙΛΑΣ

Για λίγες ημέρες τηρούσε σιωπή. Μετά την 6η Μαΐου η Ανγκελα Μέρκελ απέφευγε τις δηλώσεις για την Ελλάδα. Το αποτέλεσμα των ελληνικών εκλογών και κυρίως η αδυναμία συγκρότησης νέας κυβέρνησης την είχαν αιφνιδιάσει. Ποντάροντας στις διαβεβαιώσεις ότι τα μνημονιακά κόμματα θα εξασφαλίσουν αυτοδυναμία στις εκλογές, η καγκελάρια δεν είχε προετοιμαστεί για αυτό το αναπάντεχο «μέγιστο δυνατό κακό».

Η πρώτη φορά που μίλησε διεξοδικά για την Ελλάδα ήταν την περασμένη Τρίτη, κατά την επίσκεψη του Φρανσουά Ολάντ στο Βερολίνο. Η πάγια θέση της, ότι η χώρα θα παραμείνει στο ευρώ μόνο εφόσον τηρήσει τις δεσμεύσεις της, εμπλουτισμένη τώρα με τις προτάσεις του γάλλου προέδρου για ανάπτυξη, έδινε την εντύπωση μιας φρέσκιας και ανανεωμένης πολιτικής που μπόρεσε να προσαρμοστεί έγκαιρα στα νέα γαλλο-γερμανικά δεδομένα.

Εως ότου «έσκασε» η βόμβα της περασμένης Παρασκευής. Η τηλεφωνική επικοινωνία της με τον Κάρολο Παπούλια προκάλεσε σεισμό, όχι μόνο στην Ελλάδα και τη Γερμανία, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι «σκέψεις» που σύμφωνα με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο, Στέφεν Ζάιμπερτ, διατύπωσε για τη διενέργεια δημοψηφίσματος παράλληλα με τις εκλογές έδιναν την εντύπωση ότι προσβάλλουν κάθε ιερό και όσιο στην Ελλάδα.

Γεγονός είναι βέβαια ότι η καγκελάρια του Βερολίνου έσπευσε να διαψεύσει αμέσως το επίμαχο σημείο της συζήτησης: την (υποτιθέμενη) πρόταση της κυρίας Μέρκελ για διεξαγωγή δημοψηφίσματος – αφήνοντας ωστόσο ανοικτό ερώτημα για το αν έγινε γενικότερη αναφορά στο θέμα.

Αλλά και μια τέτοια αναφορά – και εδώ αρχίζει το περίεργο της υπόθεσης – δεν θα αποτελούσε κάτι το καινούργιο. Σύμφωνα με την εφημερίδα «Süddeutsche Zeitung», το θέμα του δημοψηφίσματος έχει ξαναγίνει επίκαιρο σε πολλές ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, αλλά κυρίως στην Αθήνα. Η σχετική συζήτηση φαίνεται να είναι εντατική, γίνεται όμως, τουλάχιστον όσο είναι γνωστό, μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Ωστόσο η απόφαση, σύμφωνα με την εφημερίδα, που επικαλείται ελληνικές κυβερνητικές πηγές, «δεν έχει ληφθεί ακόμη».

Στη συζήτηση έχουν εμπλακεί όμως και οι υπουργοί Οικονομικών της ευρωζώνης, οι οποίοι παρακάλεσαν ήδη στις αρχές της εβδομάδας τον έλληνα ομόλογό τους να θέσει προς εξέταση το θέμα του δημοψηφίσματος στην Αθήνα. Απέναντί τους στέκονται, σύμφωνα με την ίδια εφημερίδα, τα ελληνικά κόμματα, που αμφισβητούν σοβαρά την αξία του εγχειρήματος.

Ανεξάρτητα πάντως από την απάντηση στο συγκεκριμένο θέμα, γεγονός είναι ότι κυρία Μέρκελ πήγαινε γυρεύοντας. Αυτό αίνεται και από την προτροπή της προς τα ελληνικά κόμματα – στην ίδια τηλεφωνική κλήση με τον κ. Παπούλια – να σχηματίσουν μετά τις εκλογές της 17ης Ιουνίου «λειτουργική κυβέρνηση». Το μήνυμα ήταν σαφές: «λειτουργική» ίσον «μνημονιακή» – μια άλλη ψυχρολουσία σαν εκείνη της 6ης Μαΐου δεν θα ήθελε να υποστεί.

Η νέα αυτή «ρεάλ πολιτική», που εξασφα-

ΤΟ ΘΕΜΑ της Ελλάδας, λόγω της άρρηκτης σχέσης του με το ευρώ, έχει πρώτη προτεραιότητα στην ατζέντα της Ανγκελα Μέρκελ, επισημαίνει συνεργάτης της

λίζει την παραμονή της Ελλάδας στην ευρωζώνη υπό τις συνθήκες του μνημονίου, έχει τουλάχιστον ένα μεγάλο καλό: διαψεύδει τις φήμες για την ύπαρξη γερμανικού ή άλλου διεθνούς σχεδίου εκδίωξης της Ελλάδας από την ευρωζώνη. «Δεν υπάρχει τέτοιο σχέδιο» διαβεβαιώνει στενός σύμβουλος της καγκελάριας που θέλει να μείνει ανώνυμος. «Ούτε υπήρξε ποτέ».

Η διαβεβαίωση αυτή είναι αληθοφανής για δυο τουλάχιστον λόγους. Ο πρώτος είναι πολύ πεζός: αν υπήρχε όντως τέτοιο σχέδιο θα είχε ήδη διαρρεύσει στη δημοσιότητα σύμφωνα με την αρχή ότι ένα πράγμα που είναι γνωστό σε περισσότερα από πέντε-έξι άτομα δεν μπορεί ποτέ να μείνει για μήνες μυστικό.

Και ο δεύτερος προσωπικός: το ελληνικό πρόβλημα συνεχίζει να απασχολεί όσο κανένα άλλο την κυρία Μέρκελ. «Όποια πέτρα και να σηκώσεις στην καγκελάρια θα βρεις από κάτω την Ελλάδα» έλεγε παλαιότερα ο κ. Ζάιμπερτ. Εξίσου άσβεστο παραμένει το ενδιαφέρον της και σήμερα. «Η καγκελάρια διαβάζει καθημερινά τις εκθέσεις της γερμανικής πρεσβείας στην Αθήνα και τα σχόλια του ελληνικού Τύπου» λέει συνεργάτης της. «Το θέμα, λόγω της άρρηκτης σύνδεσής του με το ευρώ, έχει πρώτη προτεραιότητα στην ατζέντα της». Δεν είναι λοιπόν περίεργο που η προσωπική της «έξη» μεταδίδεται στο υπόλοιπο διπλωματικό προσωπικό και γίνεται έτσι κυρίαρχο θέμα συζήτησης.

Απειλές και νουθεσίες

Οι φήμες και το συμφέρον

Διφορούμενες δηλώσεις για το ευρωπαϊκό μέλλον της Ελλάδας, όπως εκείνες που διατυπώνει κατά καιρούς ο υπουργός Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, κυκλοφορούσαν ανέκαθεν στη Γερμανία. Όμως και αυτές αποσκοπούσαν σε πρώτη γραμμή στην περαιτέρω αύξηση της πίεσης στην Αθήνα για να επιταχύνει τις «μεταρρυθμίσεις» – όχι στην αποπομπή της. Ο ίδιος έσπευδε εξάλλου να διευκρινίσει ότι δεν εκστομίζει «απειλές», αλλά απλώς «νουθεσίες». Όσο για σχέδια του υπουργείου του για αποπομπή της Ελλάδας, ούτε ίχνος.

«Δεν σκεφτήκαμε ποτέ κάτι τέτοιο. Αυτό δεν θα συνέφερε ούτε εμάς ούτε την υπόλοιπη Ευρώπη» έλεγε πρόσφατα στο «Βήμα».

Οι λόγοι που το Βερολίνο επέμενε ως πρόσφατα «ελληνικά» είναι βέβαια ξεκάθαροι: τυχόν χρεοκοπία της χώρας θα έπληττε ολόκληρη την Ευρώπη και θα κόστιζε, σύμφωνα με τον «Guardian», «με το καλημέρα» ένα τρισεκατομμύριο ευρώ. Ακόμη μεγαλύτερο θα ήταν το πολιτικό κόστος, αφού το ίδιο το γεγονός θα έθετε υπό αίρεση την ύπαρξη συνολικά της ευρωζώνης.

ΓΝΩΜΗ

Μάγκες δεν υπάρχουν πια...

Του ΣΗΦΗ ΠΟΛΥΜΙΛΗ

Μπορεί να έχουμε όσες ψευδαισθήσεις θέλουμε, μπορούμε να πιστεύουμε όσες υποσχέσεις μάς δίνουν διάφοροι φερέλπιδες, νεόκοποι σωτήρες, αλλά για να μην ξεπνήσουμε στις 18 Ιουνίου με το χάος πάλι μπροστά μας, ας αρχίσουμε να συνειδητοποιούμε ότι χωρίς κάποιο μνημόνιο, έστω και ελαφρώς πιο λάιτ, το μέλλον μας θα είναι τουλάχιστον αβέβαιο. Είτε μας αρέσει είτε όχι, θα απαλλαγούμε από την πολιτική του μνημονίου, του σημερινού ή κάποιου άλλου, όταν θα μπορούμε να καλύπτουμε μόνοι μας τις ανάγκες μας ή όταν θα μπορούμε να ξαναδανειστούμε από τις επάρατες αγορές για να καλύπτουμε τις τρύπες μας. Και αν θέλουμε να ελπίζουμε στις όποιες αλλαγές ισορροπιών διαφαίνονται στην Ευρώπη, πρέπει να έχουμε μια κυβέρνηση που να μπορεί να διαπραγματευθεί. Με επιχειρήματα, που έχουμε, με σχέδιο, που δεν έχουμε, με πειθώ για τη σοβαρότητά μας, που την έχουμε καταβαραθρώσει. Και όταν λέμε να διαπραγματευθούμε, εννοούμε προφανώς ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό με εκβιασμούς ότι, ως άλλοι μάρτυρες, είμαστε έτοιμοι να ανατιναχθούμε και να ανατινάξουμε μαζί όσους περισσότερους μπορούμε... Το ότι μπορεί πράγματι μια αποχώρησή μας από το ευρώ να προκαλέσει ένα ντόμινο και σε άλλες χώρες δεν θα έπρεπε να αποτελεί καν επιχείρημα, αφού εμείς – και κυρίως οι πιο αδύναμοι, οι πιο φτωχοί – θα είμαστε οι πρώτοι που θα υποστούμε την ισοπέδωση... Και για όσους αριστερούς λαϊκιστές σπεύδουν να προβάλλουν την ιστορία της Αργεντινής, ας ρίξουν μια ματιά στην οικονομία και στην κατάσταση των πολιτών της... Εκτός και αν αποτελεί θετική εξέλιξη ότι ακόμη και σήμερα το νόμισμά της δεν έχει καταφέρει να φθάσει το 50% της αξίας που είχε το 2001 ή ότι για να γίνει η παραμικρή εισαγωγή πρέπει να δώσει άδεια η κυβέρνηση, αφού πρώτα διαπιστώσει αν μπορεί να παραχθεί στη χώρα το υπό εισαγωγή προϊόν...

Μπορεί να κρινιάζουμε όσο θέλουμε για τη συντηρητική, νεοφιλελεύθερη Ευρώπη και τις εμμονές της στη λιτότητα. Όμως ας σκεφθούμε και λίγο ότι η κατάσταση μας είναι κυρίως δικό μας δημιούργημα. Φτάσαμε, πριμοδοτώντας την κομματοκρατία, ένα κράτος-τέρας, για να έχουν μια επίπλαστη ασφάλεια κάποιες εκατομμύριες χιλιάδες συμπολίτες μας. Και αυτό ρουφούσε το αίμα της οικονομίας. Γίναμε μάστορες στη φοροδιαφυγή, στην αρπαχτή, και τώρα φωνάζουμε για τα άδεια ταμεία. Καταστρέφουμε το μόνο σχεδόν παραγωγικό κομμάτι μας, τον τουρισμό, φοβίζοντας ή απογοητεύοντας τους τουρίστες. Φωνάζουμε γιατί κλείνουν επιχειρήσεις, αλλά θεωρούμε τους επιχειρηματίες συλλήβδην εκμεταλλευτές ή κερδοσκόπους. Λες και ανοίγουν τις επιχειρήσεις για να κάνουν χορηγίες στους συνδικαλιστές. Και ένας σωρός ακόμη αμαρτίες που για να τις απαριθμήσουμε χρειαζόμαστε σελίδες επί σελίδων.

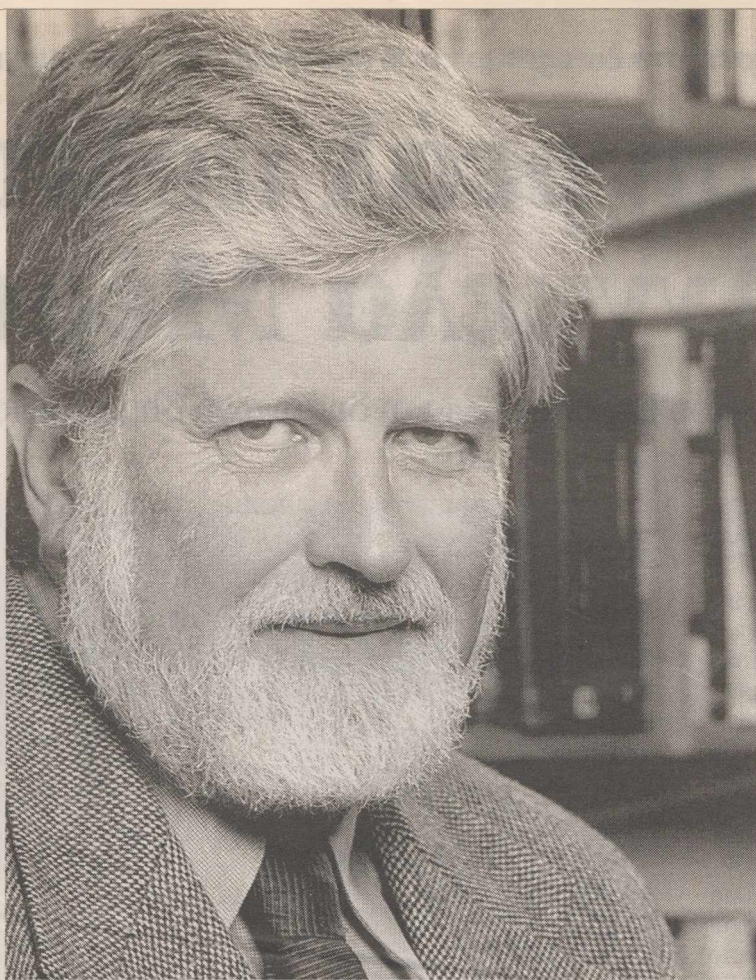
Να τιμωρήσουμε λοιπόν το δικομματικό πολιτικό σύστημα, το οποίο φέρει πράγματι τεράστια ευθύνη για αυτό το χάλι. Αλλά ας μην ξεχνάμε ότι σε αυτό το φαγοπότη κανένας δεν ήταν αμέτοχος. Και, πολύ περισσότερο, δεν μπορεί να έχουμε αυταπάτες ότι αυτοί που υπόσχονται επιστροφή στο παλιό καλό παρελθόν, χαιδεύοντας τα αφτιά απελπισμένων με κατάρτες κατά των μνημονίων, μπορούν να μας σώσουν, χωρίς να αλλάξουμε και εμείς και οι ίδιοι... Γιατί δυστυχώς δεν έχουμε να επιλέξουμε μεταξύ καλής και κακής λύσης. Αλλά μεταξύ κακής και χειρότερης...

Την περασμένη Δευτέρα ο οικονομολόγος (καθηγητής του Χάρβαρντ) Ρίτσαρντ Πάρκερ, πρώην σύμβουλος του κ. Γ. Παπανδρέου, δήλωσε στο δίκτυο Sky News ότι το σενάριο της επιστροφής στη δραχμή «εξετάστηκε σοβαρά» από την Ελλάδα. Στη συνέντευξη που παραχώρησε αυτή την εβδομάδα στο «Βήμα της Κυριακής», ο διδάσκων στη Σχολή Πολιτικών Επιστημών Κένεντι του αμερικανικού πανεπιστημίου εξηγεί με λεπτομέρειες τα μοντέλα που δοκιμάστηκαν το 2010 (πριν από το πρώτο μνημόνιο) και αναλύει τις προοπτικές της Ελλάδας μετά τις εκλογές της 17ης Ιουνίου.

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΠΑΡΚΕΡ

Ο πρώην σύμβουλος του Γ. Παπανδρέου αποκαλύπτει τα σενάρια που εξετάστηκαν την άνοιξη του 2010 και μιλάει για τις προοπτικές της Ελλάδας

«Η επιτροπή στη δραχμή θα ήταν καταστροφική»

Το μέλλον

«“Επίσημο” κούρεμα σε δύο χρόνια»

■ Δύο χρόνια έπειτα από εκείνη τη μελέτη, πιστεύετε ακόμα ότι η Ελλάδα πρέπει να παραμείνει στο ευρώ;

«Πιστεύω ό,τι πιστεύω για πολύ καιρό. Είναι η άποψή μου και δεν μιλώ εκ μέρους του κ. Παπανδρέου. Υποστηρίζω ότι η Ελλάδα πρέπει να παραμείνει στο ευρώ και ότι πρέπει να συνεχίσει να διαπραγματεύεται για τους όρους της βοήθειας που δέχεται. Είναι ανάγκη να υπάρξει αλλαγή του προγράμματος το συντομότερο δυνατόν με σημαντική αύξηση των κονδυλίων για την ανάπτυξη από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα πλησιάζετε στο πρωτογενές πλεόνασμα. Αυτό σημαίνει ότι το έλλειμμα του προϋπολογισμού αφορά πλέον αποκλειστικά σχεδόν το παλιό χρέος και τους τόκους. Πιστεύω ότι μπορεί να οικοδομηθεί ένα σοβαρό πολιτικό επιχείρημα το οποίο θα αξιοποιηθεί από την επόμενη ελληνική κυβέρνηση όχι για την εγκατάλειψη του ευρώ, αλλά για την εξασφάλιση μεγαλύτερης στήριξης για την ανάπτυξη και την περαιτέρω χαλάρωση των όρων της βοήθειας. Ο κ. Παπανδρέου πέτυχε δύο πράγματα. Πρώτον, παρ' ό,τι επίπεδο του χρέους παραμένει υψηλό, το μεγαλύτερο μέρος του βρίσκεται στα χέρια επίσημων θεσμών και όχι τραπεζών. Βλέπετε πλέον ότι οι αγορές είναι νευρικές με την Ελλάδα αλλά έχουν πάψει να είναι υστερικές. Η δεύτερη σημαντική διευκόλυνση είναι η επιμήκυνση της ωρίμασης του χρέους από έναν μέσο όρο τριών ετών σε έναν μέσο όρο 20 ετών. Η προσωπική μου άποψη είναι ότι σε δύο-τρία χρόνια, μόλις επιστρέψετε στην ανάπτυξη, όταν θα έχει επανέλθει στην ανάπτυξη και η υπόλοιπη Ευρώπη και θα έχουν ηρεμήσει οι χρηματοοικονομικές αγορές, τότε θα είναι η κατάλληλη στιγμή για την Ελλάδα να συζητήσει με τους ευρωπαίους εταίρους της και το ΔΝΤ για περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους από τον επίσημο τομέα».

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ
ΑΡΓΥΡΗ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗ

■ **Na αρχίσουμε από τη συνέντευξή σας στο Sky News. Αναφέρατε ότι η Ελλάδα εξέτασε σοβαρά το ενδεχόμενο να εγκαταλείψει την ευρωζώνη. Πότε έγινε αυτό, ποια ήταν τα επιχειρήματα υπέρ και κατά;**

«Κατ' αρχάς η συνέντευξη στο Sky News έχει μονταριστεί με στόχο τη δραματοποίηση. Αν προσέξετε θα δείτε ότι το βίντεο διακόπεται όταν λέω ότι “εξετάσαμε την επιλογή της εξόδου από το ευρώ”. Αυτό που έκοψαν είναι η περιγραφή του τι συνέβαινε. Δεν ήταν μια πολιτική απόφαση, ούτε εμπλεκόταν ο τότε πρωθυπουργός. Εκείνη την εποχή συνεργαζόμουν με ανώτερους αξιωματούχους του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης. Εγώ ήμουν αυτός που είπα “κοιτάξτε, πρέπει τουλάχιστον να φτιάξετε ένα μοντέλο που θα περιγράφει την επιλογή της εξόδου. Μπορεί να εξαναγκαστείτε σε έξοδο, μπορεί να θέλετε να βγείτε οικειοθελώς, και δεν έχετε αίσθηση τι σημαίνει αυτή η επιλογή”. Τους είπα ότι με αυτόν τον τρόπο δεν υπηρετούν σωστά ούτε την κυβέρνηση

ούτε τους Έλληνες πολίτες. Ετσι κάναμε μια οικονομική άσκηση που ανέλυε τις επιλογές, ποιους τομείς της οικονομίας θα έπληττε περισσότερο μια συρρικνωμένη ή ανεξέλεγκτη χρεοκοπία. Δημιουργήσαμε σενάρια. Ήταν μια συνηθισμένη άσκηση επί χάρτου στην οποία εμπλέκονται οι οικονομολόγοι σε καταστάσεις κρίσης».

■ **Θυμάστε πότε έγινε και με ποιους συνεργαστήκατε; Ήταν ο κ. Παπακωνσταντίνου υπουργός Οικονομικών;**

«Έγινε σε επίπεδο κατώτερο του υπουργού Οικονομικών, με νεότε-

■ **Προσπάθησε να φανταστείς ότι βάζεις βενζίνη στο αυτοκίνητό σου και ότι είναι τρεις, πέντε ή και δέκα φορές ακριβότερη απ' ό,τι ήταν χθες επειδή το νόμισμά σου έχει καταρρεύσει»**

ρους ανθρώπους που είχαν γνώσεις χειρισμού μαθηματικών μοντέλων. Έθεσα τις παραμέτρους για να “τρέξουν” ορισμένα απλά μοντέλα. Η άνοιξη του 2010, αλλά αυτή η διαδικασία δεν ανήλθε ποτέ στο επίπεδο της πολιτικής επιλογής. Ο πρωθυπουργός και ο υπουργός Οικονομικών δεν ενδιαφέρθηκαν ποτέ για την επιλογή της εξόδου από το ευρώ».

■ **Ποια ήταν τα βασικά συμπεράσματα του μοντέλου; Τα συζητήσατε με τον κ. Παπανδρέου;**

«Όχι, δεν είχα επίσημες διαβουλεύσεις με την κυβέρνηση. Το μοντέλο επιβεβαίωσε την άποψή μου ότι η έξοδος από το ευρώ έχει στην πράξη σοβαρές και επικίνδυνες επιπτώσεις. Αν υποθέσουμε ότι η Ελλάδα επιστρέφει αύριο στη δραχμή, η αγοραστική αξία της δραχμής θα είναι το μισό, το ένα τρίτο, το ένα τέταρτο, ακόμη και το ένα δέκατο του ευρώ και η ισοτιμία ανταλλαγής θα είναι πολύ αδύναμη λόγω του οικονομικού χάους. Η Ελλάδα δεν έχει εγχώρια πετρελαιοβιομηχανία, εισάγει πετρέλαιο. Αν σε περίπτωση εξόδου η δραχμή έχει τη μισή αξία από τη σημερινή αξία του

ευρώ, η τιμή οποιουδήποτε προϊόντος παράγεται με βάση το πετρέλαιο θα διπλασιαστεί. Προσπάθησε να φανταστείς ότι βάζεις βενζίνη στο αυτοκίνητό σου και ότι είναι τρεις, πέντε ή και δέκα φορές ακριβότερη απ' ό,τι ήταν χθες επειδή το νόμισμά σου έχει καταρρεύσει. Αναφέραμε επίσης ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει εγχώρια αυτοκινητοβιομηχανία. Επομένως η υπόθεση ήταν ότι αμέσως η τιμή των εισαγόμενων οχημάτων από τη Γερμανία ή την Ιαπωνία θα διπλασιαζόταν, θα τριπλασιαζόταν ή και θα δεκαπλασιαζόταν για τον μέσο Έλληνα. Οι Έλληνες θα έπρεπε να ξοδέψουν το αντίστοιχο των 300.000 δολαρίων (σ.σ.: 235.000 ευρώ) για μια Mercedes ή των 200.000 δολαρίων (σ.σ.: 157.000 ευρώ) για ένα Toyota. Τρίτον, η Ελλάδα δεν είναι αυτόκλητος παραγωγός τροφίμων και επομένως κάθε λαχανικό, κάθε φρούτο, κάθε συσκευασμένο τρόφιμο ή κομμάτι κρέατος που θα ήταν εισαγωγής θα κόστιζε διπλάσια, τριπλάσια ή τετραπλάσια. Μια τέτοιου είδους επιβάρυνση για τη μεσαία τάξη ή τα φτωχά στρώματα θα ήταν ασυμπίδωτη».

«Το παιχνίδι του δειλού»

«Αν εκβιάσετε, θα σας αφήσουν να φύγετε»

■ **Μετά τις εκλογές της 17ης Ιουνίου πιστεύετε ότι θα έχει νόημα για μια νέα ελληνική κυβέρνηση να απειλήσει με έξοδο από το ευρώ τη Γερμανία και τη Γαλλία υπολογίζοντας ότι και εκείνες φοβούνται τις συνέπειες; Na προσπαθήσει δηλαδή να πετύχει καλύτερους όρους παίζοντας μαζί τους ένα «chicken game» (σ.σ.: «Το παιχνίδι του δειλού», διπλωματικός όρος που περιγράφει μια αντιπαράθεση στην οποία ο ένας από τους δύο θα υποχρεωθεί από φόβο να υπαναχωρήσει);**

«Έχω ξοδέψει πολύ χρόνο συνομιλώντας

με τις ευρωπαϊκές τράπεζες και τα κλιμάκια της τρόικας. Το πρόβλημα είναι ότι η αξιοπιστία της Ελλάδας επλήγη το 2011 λόγω της μη ολοκλήρωσης των μεταρρυθμίσεων που είχε υποσχεθεί. Για να έχει ισχυρή διαπραγματευτική θέση μια νέα κυβέρνηση και να διεκδικήσει περισσότερη βοήθεια πρέπει να δείξει ότι κάποιες μεταρρυθμίσεις υλοποιούνται. Γνωρίζετε ότι τον Ιανουάριο του 2010 σχεδόν όλα τα αρχεία του ΙΚΑ ήταν χειρόγραφα, ότι δεν είχαν μηχανογραφηθεί; Το ΙΚΑ απασχολούσε τότε περισσότερους ανθρώπους για την τήρη-

ση των αρχείων του απ' ό,τι ο ασφαλιστικός οργανισμός των ΗΠΑ, μιας χώρας 30 φορές μεγαλύτερης από την Ελλάδα. Αυτό είναι τρέλα. Όταν ζήτησα το 2010 από το υπουργείο Οικονομικών μια εκτύπωση για την εκτέλεση του περυσινού προϋπολογισμού και τη μηχανογραφημένη εκτίμηση για τον εφετινό, μου είπαν ότι δεν υπήρχε κάτι τέτοιο. Γιατί ιστορικά δεν υπήρχε στην Ελλάδα το 2010 σύστημα συλλογής και αρχειοθέτησης βασικών πληροφοριών του Δημοσίου με οργανωμένο και μηχανογραφημένο τρόπο. Τώρα πλησιάζουν στην υλοποίη-

σή τους πολλά από αυτά, αλλά ως τον Νοέμβριο που ήμουν στην Ελλάδα δεν είχαν ολοκληρωθεί. Αν μετά τις επόμενες εκλογές ο κ. Τσίπρας, ή οποιοσδήποτε άλλος είναι ο νέος πρωθυπουργός, μπορεί να πείσει ότι η Ελλάδα θα εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της όταν θα ζητεί στήριξη για την ανάπτυξη, πιστεύω ότι θα βρει θετική ανταπόκριση στην Ευρώπη. Αν παίξετε “chicken” απειλώντας ότι θα φύγετε από το ευρώ, χωρίς αξιοπιστία δέσμευση και στοιχεία ότι αλλάζετε την ελληνική διοίκηση, θα σας αφήσουν να φύγετε».